



ובגין דא אמר ליה לא (שמות לג כ) תוכל לראות את פני, ולאוינון פנים הכא אלא פנים דלא נראין, באתר דאשתמודע עלת העלות, ובאתר דאתגלייא, וחובא דאדם גרים דלא יכיל משה לאסתפל ביה, כל שפן אחרא, דעלת העלות אסתלק ממחשבה דחאב בה אדם, ובגין דא עין לא תשורהו, ומחשבה לא תכילהו, לא יכיל לאשגא ליה, דאיהו חי החיים, ובאתר דאיהו שריא לית מיתה תמן, ומחשבה דאסתלק מגיה, בודאי איהו חכמה לבושא לחכמה סתימא, בודאי בה חאב אדם, ובגין דא אתמר ביה (בראשית ג י) ואירא פי עירום אנכי ואחבא.

אמר רבי אלעזר, והא מהכא משמע דלא חאב במחשבה עלאה אלא בההיא דאיהי לבושא מינה, ואשתאר איהו (דף קטו ע"ב) בההיא דאיהי מלגאו, במוחא בלא קרקפתא, ובגין דא ואירא, דאזדעזע מההיא דלגו מן מחשבה סתימא דאיהו עלת העלות, אמר ליה רבי שמעון, ברי, במחשבה דאיהו מוחא אוף הכי חב דזרעא מתמן נפיק, דאיהו נביעו דאילנא דחי דאיהו אור קדמון ואור צח ואור מצוחצח, תלת טפין דאתרמיזו בי עלאה, קוצא דלעילא וקוצא דלתתא וגיו באמצעיתא, וערב תמן חשף דאפסיק בין עלת העלות למוחא סתימא, ובגין דא (שמות לג כ) כי לא יראני האדם וחי עד דההוא חשף אתעבר מתמן, ודא איהו רזא (ישעיה נט כ) כי אם עונותיכם היו מבדלים בינכם ובין אלהיכם, ובגין ההוא חשף, לית מחשבה יכילא לאשגא תמן, כל שפן עין, עד דאתעבר מתמן ההוא חשף, וכגוונא דיליה לתתא אית עננא חשוכא דאתמר בה (איכה ג מד) ספתה בענן לך וכו'.

ומשום זה אמר לו לא תוכל לראות את פני, ואינם הפנים כאן, אלא הפנים שלא נראים, במקום שנודע עלת העלות ובמקום שהתגלה, וחסאו של אדם גרם שלא יכל משה להסתפל בו, כל שפן אחר, שעלת העלות הסתלק מהמחשבה שחטא בה אדם, ומשום זה עין לא תשורהו, ומחשבה לא תכילהו, ולא יכולה להשיג אותו, שהוא חי החיים, ובמקום שהוא שורה אין שם מיתה, והמחשבה שהסתלק ממנה בודאי היא חכמה. הלבוש לחכמה הסתומה, בודאי בה חטא אדם, ומשום זה נאמר בו כי עירום אנכי ואחבא. אמר רבי אלעזר: והרי מכאן משמע שלא חטא במחשבה העליונה, אלא באותה שהיא לבוש ממנה, והוא נשאר באותה שהיא מבפנים, במח בלי קרקפת, ומשום זה ואירא, שהזדעזע מאותה שלפנים מהמחשבה הסתומה שהיא עלת העלות. אמר לו רבי שמעון: בני, במחשבה שהיא המוח אף כף חטא, שזרע יצא משם, שהוא המעין של עין החיים, שהוא אור קדמון ואור צח ואור מצוחצח, שלש טפות שנקמזו בי העליונה, הקוץ שלמעלה והקוץ שלמטה, ועצם הי' באמצע, וערב שם חשף שהפסיק בין עלת העלות למח הנסתר, ומשום זה כי לא יראני האדם וחי, עד שאותו החשף יעבר משם, וזהו הסוד כי אם עונותיכם היו מבדלים בינכם ובין אלהיכם, ומשום אותו חשף, אין המחשבה יכולה להשיג שם, כל שפן העין, עד שעובר משם אותו החשף, וכמותו למטה יש ענן חשכה, שנאמר בה ספתה בענן לך כו'.



לשנה אחת:
כג תמוז

תוספת לתקונא שתין ותשעה. - קמו ע"ב

ג' שנים-ש"ג:
כ אדר קעו

הוֹדְעוּע רַבִּי אֶלְעָזָר וְכָל הַחֲבָרִים,
וְהוֹדְעוּעוּ הַזִּקְנִים בְּעַלֵּי הַיְשִׁיבָה.
אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: עַד עַכְשָׁיו לֹא
יָדַעְתִּי שְׁחָטָאוֹ שֶׁל אָדָם כִּף הִיָּה
עַלְיוֹן, שֶׁהִגִּיעַ לְמָקוֹם הָעֲלִיּוֹן שֶׁל
כָּל הָעֲלִיּוֹנִים. אָמַר: אַבָּא, תֵּן לִי
רְשׁוּת לִשְׁאֹל אֵף עַל גֵּב שֶׁלֹּא
נִתְּנָה רְשׁוּת לְכָל אָדָם לִשְׁאֹל, כָּל
שָׁפֵן לְדַעַת. אָמַר לוֹ: אָמַר בְּנִי,
שֶׁהָרִי רָצוֹן נִמְצָא, וְהָרְשׁוּת נִתְּנָה
לְגִלּוֹת כָּל מָה שְׁיִכְלְנוּ לְדַעַת.
אָמַר לוֹ: אַבָּא, נֹדַע בְּשִׁבְלִי אוֹתוֹ
הַחֹשֶׁף שֶׁהִפְסִיק בֵּין עֶלְת הָעֲלֻת
לְבֵין הַמַּחְשָׁבָה הַנִּסְתָּרָת, שֶׁעֶלְת
עַל כָּל הָעֲלֻת לֹא הִשְׁתַּתֵּף בְּשׁוֹם
מַחְשָׁבָה נִסְתָּרָת, כָּל שָׁפֵן גְּלוּיָהּ,
וְלֹא בְשׁוֹם אוֹר גְּנוּז וְטָמִיר
וְקַדְמוֹן וְצֶח וּמִצְחָצָח. אָמַר:
וְדַאי כִּף הוּא, שְׁאֵם הָאוֹרוֹת הִלְלוּ
וְהַמַּחְשָׁבוֹת הָיוּ מִמֶּנּוּ, לֹא הִיָּה
יְכוּל הַחֹשֶׁף לְהַפְרֹד, אֲבָל עֶלְת
עַל כָּל הָעֲלֻת הוּא עַל כָּל הָאוֹרוֹת
הַגְּנוּזִים וְהַנִּסְתָּרִים כְּנִשְׁמָה בְּגוֹף,
וְהָאוֹר הַקְּדָמוֹן, אֵף עַל גֵּב שֶׁהוּא
נִסְתָּר וְגְנוּז וְהוּא קְדָמוֹן לְכָל
הַסְּפִירוֹת וְלְכָל הָאוֹתִיּוֹת
וְהַנִּקְדּוֹת וְהַטְּעָמִים, כִּף הוּא לְגַבִּי
עֶלְת עַל כָּל הָעֲלֻת כְּמוֹ גּוֹף
לְנִשְׁמָה, שֶׁבַעֲלַת הָעֲלֻת אֵין בּוֹ
גֵּוֹן וְלֹא צוּרָה וְלֹא דְמוּת וְלֹא
שְׁתַּפּוּת, וּבְמָקוֹם שֶׁהָעֵין לֹא
שׁוֹלֶטֶת, מִי יְכוּל לַעֲשׂוֹת דְּמִיּוֹן?
אַחֵר שֶׁהִרְהַר תְּשׁוּבָה אָדָם
לְמִטָּה, חֲזַר הִלְבוּשׁ לְמַח, שֶׁהוּא
הָאֵב, הַקְּרַקְפָּת שֶׁל הַתְּפִלִּין,
וְהַתְּחַבֵּר הַמַּח, שֶׁהוּא הַתְּכֵמָה,
כָּאֵם, מִיד וַיַּעַשׂ יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ
לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוּת עוֹר
וּלְבָשָׁם, וְהֵם הַתְּפִלִּין שֶׁהֵם
מַעוֹר. בְּאוֹתוֹ זְמַן עָמְדָה תְּשׁוּבָה,
שֶׁהִיא הָאֵם, קְרַקְפָּת הַתְּפִלִּין, עִם
אָדָם לְהִגָּן וּלְכַסּוֹת עֲלָיו, שֶׁהִיָּה
עֶרֶם, כְּמוֹ שֶׁהוּא כִסָּה עַל הַמַּח
הוֹדְעוּע רַבִּי אֶלְעָזָר וְכָל הַחֲבָרִים
סָבִין מֵאֲרִי דְמַתִּיבָתָא, אָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר עַד כַּעַן לֹא יָדַעְנָא דְחוּבָא דְאָדָם הָכִי
הוּא עֲלָאָה, דְמִטָּא לְאַתֵּר עֲלָאָה דְכָל עֲלָאִין,
אָמַר, אַבָּא, הֵב לִי רְשׁוּת לְמִשְׁאֵל אֵף עַל גֵּב
דְּלֹא אֲתִייהִיב רְשׁוּת לְכָל בֵּר נִשׁ לְמִשְׁאֵל כָּל
שָׁפֵן לְמַנְדַּע, אָמַר לִיה אִימָא בְּרִי דְהָא רַעוּא
אֲשִׁתְּכָח וְרְשׁוּתָא אֲתִייהִיב לְגִלּוּתָא כָּל מָה
דִּיכִילְנָא לְמַנְדַּע, אָמַר לִיה, אַבָּא, אֲשִׁתְּמוּדַע
בְּגִין הֵהוּא חֹשֶׁף דְאַפְסִיק בֵּין עֶלְת הָעֲלֻת
לְמַחְשָׁבָה סְתִימָא, דְעֶלְת עַל כָּל הָעֲלֻת לֹא
אֲשִׁתְּתֵף בְּשׁוֹם מַחְשָׁבָה סְתִימָא כָּל שָׁפֵן גְּלוּיָא,
וְלֹא בְשׁוֹם אוֹר גְּנוּז וְטָמִיר וְקַדְמוֹן וְצֶח
וּמִצְחָצָח, אָמַר וְדַאי הָכִי הוּא דָאֵם אֲלִין
נְהוּרִין וּמַחְשָׁבִין הוּוּ מִנִּיה לֹא הוּא יְכִיל חֹשֶׁף
לְאַפְרָשָׁא, אֲבָל עֶלְת עַל כָּל הָעֲלֻת אִיהוּ עַל
כָּל נְהוּרִין גְּנוּזִין וְסְתִימִין כְּנִשְׁמָתָא בְּגוֹפָא,
וְאוֹר קְדָמוֹן אֵף עַל גֵּב דְאִיהוּ סְתִים וְגְנוּזִין
וְאִיהוּ קְדָמוֹן לְכָל סְפִירָן וּלְכָל אֲתוּוֹן וְנִקְוִדִי
וְטַעְמִי, הָכִי אִיהוּ לְגַבִּי עֶלְת עַל כָּל הָעֲלֻת,
כְּגוֹפָא לְגַבִּי נִשְׁמָתָא, דְבַעֲלַת הָעֲלֻת לִית בִּיה
גְּוֹן וְלֹא צוּרָה וְלֹא דִיוּקְנָא וְלֹא שׁוּתָפוּ, וּבְאַתֵּר
דְּעֵין לֹא שְׁלִיט מָאן יְכִיל לְמַעְבַּד דְּמִיּוֹן.

בְּתַר דְּהִרְהַר תְּשׁוּבָה אָדָם לְתַתָּא, הִדְרָא
לְבוּשָׁא לְגַבִּי מוּחָא דְאִיהוּ אַבָּא
קְרַקְפָּתָא דְתְּפִלִּי, וְאַתְחַבֵּר מוּחָא דְאִיהוּ חֲכָמָה
בְּאִימָא, מִיד (בראשית ג כא) וַיַּעַשׂ יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ
לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוּת עוֹר וּלְבָשִׁשָׁם, וְאִינוֹן
תְּפִלִּין דְאִינוֹן מַעוֹר, בְּהֵהוּא זְמַנָּא קָמַת
תְּשׁוּבָה דְאִיהוּ אִימָא קְרַקְפָּתָא דְתְּפִלִּי עִם אָדָם
לְאַגְנָא עֲלִיה וּלְכַסֵּיָא עֲלִיה דְהוּא עֶרוֹם,
כְּגוֹוָנָא דְאִיהוּ פְסִי עַל מוּחָא עֲלָאָה, וּבְרִי, כָּל
הָעֲלִיּוֹן. וּבְנִי, כָּל מִי שְׁמַנִּית תְּפִלִּין כָּאלוֹ כִסָּה עַל הַמַּח הָעֲלִיּוֹן, וּמִשׁוֹם זֶה הַשְׁכֵּנָה הָעֲלִיּוֹנָה

הוֹדְעוּע רַבִּי אֶלְעָזָר וְכָל הַחֲבָרִים
סָבִין מֵאֲרִי דְמַתִּיבָתָא, אָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר עַד כַּעַן לֹא יָדַעְנָא דְחוּבָא דְאָדָם הָכִי
הוּא עֲלָאָה, דְמִטָּא לְאַתֵּר עֲלָאָה דְכָל עֲלָאִין,
אָמַר, אַבָּא, הֵב לִי רְשׁוּת לְמִשְׁאֵל אֵף עַל גֵּב
דְּלֹא אֲתִייהִיב רְשׁוּת לְכָל בֵּר נִשׁ לְמִשְׁאֵל כָּל
שָׁפֵן לְמַנְדַּע, אָמַר לִיה אִימָא בְּרִי דְהָא רַעוּא
אֲשִׁתְּכָח וְרְשׁוּתָא אֲתִייהִיב לְגִלּוּתָא כָּל מָה
דִּיכִילְנָא לְמַנְדַּע, אָמַר לִיה, אַבָּא, אֲשִׁתְּמוּדַע
בְּגִין הֵהוּא חֹשֶׁף דְאַפְסִיק בֵּין עֶלְת הָעֲלֻת
לְמַחְשָׁבָה סְתִימָא, דְעֶלְת עַל כָּל הָעֲלֻת לֹא
אֲשִׁתְּתֵף בְּשׁוֹם מַחְשָׁבָה סְתִימָא כָּל שָׁפֵן גְּלוּיָא,
וְלֹא בְשׁוֹם אוֹר גְּנוּז וְטָמִיר וְקַדְמוֹן וְצֶח
וּמִצְחָצָח, אָמַר וְדַאי הָכִי הוּא דָאֵם אֲלִין
נְהוּרִין וּמַחְשָׁבִין הוּוּ מִנִּיה לֹא הוּא יְכִיל חֹשֶׁף
לְאַפְרָשָׁא, אֲבָל עֶלְת עַל כָּל הָעֲלֻת אִיהוּ עַל
כָּל נְהוּרִין גְּנוּזִין וְסְתִימִין כְּנִשְׁמָתָא בְּגוֹפָא,
וְאוֹר קְדָמוֹן אֵף עַל גֵּב דְאִיהוּ סְתִים וְגְנוּזִין
וְאִיהוּ קְדָמוֹן לְכָל סְפִירָן וּלְכָל אֲתוּוֹן וְנִקְוִדִי
וְטַעְמִי, הָכִי אִיהוּ לְגַבִּי עֶלְת עַל כָּל הָעֲלֻת,
כְּגוֹפָא לְגַבִּי נִשְׁמָתָא, דְבַעֲלַת הָעֲלֻת לִית בִּיה
גְּוֹן וְלֹא צוּרָה וְלֹא דִיוּקְנָא וְלֹא שׁוּתָפוּ, וּבְאַתֵּר
דְּעֵין לֹא שְׁלִיט מָאן יְכִיל לְמַעְבַּד דְּמִיּוֹן.



מֵאֵן דְּאַנַח תְּפִלִּין פְּאָלוּ פִּסִּי עַל מוֹחָא עֲלָאָה, וּבִגִּין דָּא שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה לָא זָזָה מִנִּיהּ, וְרָזָא דְמִלָּה (תהלים קל ז) אַם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמַר יִיְהוָה אֲדֹנִי מִי יַעֲמֹד, מִי יַעֲמֹד וְדָאִי דְאִיהִי אִימָא עֲלָאָה תִּשׁוּבָה הָא קָמַת בְּאַדָּם עֲלָאָה, וּשְׂכִינְתָּא דְאִיהִי תִּפְלָה שֶׁל יָד בְּאַדָּם תִּתְּאָה, שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה נִחַתַּת עִם אָדָם, וּשְׂכִינְתָּא תִּתְּאָה עִם הֶבֶל, וְעִם כָּל (דא) מְאָרִי דְדִכְיוּ דְקָא אֲתִיין מִנִּיהּ, וּבִגִּין דָּא (רות א יט) וְתִלְכְּנָה שְׂתִיָּהּ.

מִיֵּד דְּחֵאבוּ יִשְׂרָאֵל בְּעוֹבְדָא דְעִגְלָא מַה כְּתִיב (ישעיה ג ב) וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחַה אִמְכֶם דְּאַתְמַר בָּהּ (משלי ב ג) כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא, אֲשֶׁת־לַחַת (ג"א וְאִסְתַּלַּקְתָּ) מִנִּיָּהּ וְתֵרֵם מֵעַל הָאָרֶץ, דְּלֹא נִחַתַּת עֲלֵיהּ אֲלֹא (דף קטז ע"א) בְּשִׁפְתוֹת וִימִין טְבִין, וְאַשְׁתְּאַרַת שְׂכִינְתָּא תִּתְּאָה יְחִידָאָה לְתִתְּאָה, וּשְׂכִינְתָּא עֲלָאָה יְחִידָאָה לְעִילָא, וְהָא אוֹקְמוּהָ אִיכָה יִשְׁבָּה בְּדָד, דְּבִקְדָּמִיתָא לָא הוּת שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה זָזָה מִנִּיָּהּ פִּגְוּנָא דְשְׂכִינְתָּא תִּתְּאָה, זָכְאִין אִינוּן מְאָרִי דְתִיּוּבְתָא דְנִחַתִּי לָהּ עֲלֵיהּ בְּכָל יוֹמָא וְשַׁעֲתָא וְרִגְעָא וְלֹא זָזָה מִנִּיָּהּ בְּכָל אֲתֵר, דְּעֲלֵיהּ אֲתֵמַר (שם ו כב) בְּהִתְהַלֵּךְ תִּנְחָה אוֹתָךְ וְכו', וְלֹא אֵית לָהּ עֲלֵיהּ יוֹמָא יְדִיעַ פִּגְוּנָא דְאַחֲרִין דְּלֹא נִחַתַּת עֲלֵיהּ אֲלֹא בְשִׁפְתוֹת וִימִין טְבִין, אֲבָל מְאָרִי תִיּוּבְתָא לָא זָזָה מִנִּיָּהּ לְעוֹלָם.

וּבִגִּין דָּא בְּרִי, אִי הֶבֶל אַחִיד, אִי יִכְלִינָן לְמִימַר א' י' מִן אַהִי"ה אִימָא עֲלָאָה, וְאַשְׁתְּאַרוּ ה' ה', וְאַתְמַר עֲלֵיהּ וְתִלְכְּנָה שְׂתִיָּהּ, הָכָא חָאב הֶבֶל, אָדָם חָב בִּי"ו מִן יְהו"ה וְאִסְתַּלַּק י"ו וְאַתְעֵבִיד ו' י', אָמַר רַבִּי אֲלַעְזָר וְהָא י' ו', אִינוּן, י' לְעִילָא ו' לְתִתְּאָה,

לֹא זָזָה מִמֶּנּוּ, וְסוֹד הַדָּבָר - אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמַר יְהוָה אֲדֹנִי מִי יַעֲמֹד, מִי יַעֲמֹד וְדָאִי, שְׂהִיא הָאִם הָעֲלִינָה, הַתְּשׁוּבָה, הָרִי עֲמָדָה עִם הָאָדָם הָעֲלִינָה, וְהַשְׂכִּינָה שְׂהִיא תִּפְלָה שֶׁל יָד עִם הָאָדָם הַתְּחַתּוֹן, הַשְׂכִּינָה הָעֲלִינָה יִרְדָּה עִם אָדָם, וְהַשְׂכִּינָה הַתְּחַתּוֹנָה עִם הֶבֶל, וְעִם כָּל (קה) בְּעָלֵי הַטְּהָרָה שְׂבָאִים מֵהֶם, וּמִשּׁוּם זֶה וְתִלְכְּנָה שְׂתִיָּהּ.

מִיֵּד שְׁחָטָאוּ יִשְׂרָאֵל בְּחִטָּא הָעִגֹל מַה כְּתוּב? וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחַה אִמְכֶם, שְׁנַאֲמַר בָּהּ כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא, הַשְׁתַּלַּחַה (וְהַסְתַּלַּקְתָּ) מֵהֶם, וְתֵרֵם מֵעַל הָאָרֶץ, שְׁלֹא יוֹרְדַת עֲלֵיהֶם אֲלֹא בְשִׁפְתוֹת וִימִים טוֹבִים, וְנִשְׁאַרְתָּ הַשְׂכִּינָה הַתְּחַתּוֹנָה יְחִידָה לְמִטָּה, וְהַשְׂכִּינָה הָעֲלִינָה יְחִידָה לְמַעְלָה, וְהָרִי פִּרְשׁוּהָ אִיכָה יִשְׁבָּה בְּדָד, שְׂבִיחַתָּהּ לֹא הִיָּתָה הַשְׂכִּינָה הָעֲלִינָה זָזָה מֵהֶם, כְּמוֹ שְׂהַשְׂכִּינָה הַתְּחַתּוֹנָה. אֲשָׁרִי הֵם בְּעָלֵי הַתְּשׁוּבָה שְׁמוֹרִידִים אוֹתָהּ עֲלֵיהֶם בְּכָל יוֹם וְשַׁעֲהָ וְרִגְעָה, וְלֹא זָזָה מֵהֶם בְּכָל מְקוֹם, שְׂעֲלֵיהֶם נִאֲמַר בְּהִתְהַלֵּךְ תִּנְחָה אוֹתָךְ כּו', וְאִין לָהּ עֲלֵיהֶם יוֹם יְדוּעַ כְּמוֹ שְׂאֲחֵרִים, שְׁלֹא יוֹרְדַת עֲלֵיהֶם אֲלֹא בְשִׁפְתוֹת וִימִים טוֹבִים, אֲבָל בְּעָלֵי תְּשׁוּבָה לֹא זָזָה מֵהֶם לְעוֹלָם.

וּמִשּׁוּם זֶה, בְּנִי, אִי הֶבֶל אַחִיד, אִם יִכְלִינָנו לֹאמַר א' י' מִן אַהִי"ה הָאִם הָעֲלִינָה, וְנִשְׁאַרְוּ ה' ה', וְנִאֲמַר עֲלֵיהֶן וְתִלְכְּנָה שְׂתִיָּהּ, פֶּאֶן חֲטָא הֶבֶל, אָדָם חֲטָא בִּי"ו מִן יְהו"ה וְהַסְתַּלַּק י"ו וְנִעֲשֶׂה ו' י'. אָמַר רַבִּי אֲלַעְזָר: וְהָרִי י' ו' הֵם י' לְמַעְלָה ו' לְמִטָּה, מַה זֶה ו' י'? אָמַר: בְּנִי, כִּף זֶה וְדָאִי,

מֵאִי ו' י', אָמַר בְּרִי הָכִי



לשנה אחת:
כג תמוז

תוספת לתקונא שתין ותשעה. - קמו ע"א

ג' שנים ש"ג:
כא אדר קעח

שחטא הנה הוא למעלה באות א
שהתעלתה במחשבה, שהיא י'
העליונה, ששם עלת העלות,
ונשארה ו' י' כמו זה: א, ועל ה'
העליונה נאמר כי ידע שמי, שם י',
יקראני ואענהו. אשרי הוא מי
שמוריד אותו במחשבתו
למקומו, שעל המחשבה הזו
נאמר זאת התורה לעלה למנוחה
ולחטאת ולאשם ולמלואים
ולזבח השלמים.

וקמה נאמר באות י' כי ידע שמי?
אלא, כמו שאין באות י' שתפות
של אות אחרת, כך אין בו
שתפות, שהוא אחד ואין שני לו,
אחד בלי חשבון, הוא כרא את
הכל ואין בורא עליו, וכי יש מי
שיכול לברא אפלו יתוש קטן,
אלא הוא? אלא למים יש כח
לברא אילנות ועשבים, והם
נבראו, אבל בורא העולמים ברא,
ואין עליו מי שברא אותו ודי
לחכם ברמז, שבמקום הנה אין
לגלות יותר.

אמר רבי אלעזר: מכאן משמע
שיש בורא בשתפות של
האותיות, כמו ב' מן בראשית,
שהיא האם, ר' מן ראשית שהיא
חכמה, ו' מן בורא שהוא העמוד
האמצעי, א' מן בראשית שהוא
כתר, שי"ת, שש ספירות, הרי
כלן עשר, אם אחד חסר לא
השתלמה הבריאה, אבל עלת על
כל העלות הוא ברא הכל, בלי
שתפות כלל.

אמר רבי אלעזר: וכמו זה שמענו
שבפער ספירות לא נאמר שם
אלא אצילות ולא בריאה. אמר
רבי שמעון: ומי אמר שיש בהם
בריאה? אלא כל העשר בשתפות
זו עם זו עושות בריאה בעולם,
ואני אומר, שאם היה חסר אחד
מן המנין, לא השתלמה אותה
בריאה, אבל עלת על כל העלות

איהו ודאי, דחובה דא איהו לעילא באת א
דאסתלקת במחשבה דאיהי י' עלאה דתמן
עלת העלות, ואשתאר ו' י' פגיונא דא א,
ועל י' עלאה אתמר (תהלים צא יד) כי ידע שמי,
שם י', יקראני ואענהו, זכאה איהו מאן דנחית
ליה במחשבתיה לאתריה, דהאי מחשבה עלה
אתמר (ויקרא ז לו) זאת התורה לעלה למנוחה
ולחטאת ולאשם ולמלואים ולזבח השלמים.
ואמאי אתמר באת י' כי ידע שמי, אלא, כמה
דלית באת י' שותפו דאת אחרא, הכי
לית ביה שותפו דאיהו אחד ואין שני לו,
אחד בלא חשבון, הוא ברא כלא ולית בורא
עליה, וכי אית דיכיל למברי אפילו יתוש זעיר
אלא הוא, אלא, מים אית לון חילא למברי
אילנין ועשבין, ואינון אתבריא, אבל בורא
עלמין ברא ולית עליה מאן דברא ליה
ולחפימא ברמיזא דבאתר דא לית לגלאה
יתיר.

אמר רבי אלעזר מהכא משמע דאית בורא
בשותפו דאתון, פגון ב' מן בראשית
דאיהי אימא, ר' מן ראשית דאיהי חכמה, ו'
מן בורא דאיהו עמודא דאמצעיתא, א' מן
בראשית דאיהו פתר, שי"ת, שש ספירן, הא
כלהו עשר, אם חסר חד לא אשתלים בריאה,
אבל עלת על כל העלות איהו ברא כלא בלא
שותפו כלל.

אמר רבי אלעזר וכי הא שמענא, דבעשר
ספירן לא אתמר תמן אלא אצילות ולא
בריאה, אמר רבי שמעון ומאן אמר דאית
בהון בריאה אלא כלהו עשר בשותפו דא עם
דא עבדין בריאה בעלמא, ואנא אימא דאם
היה חסר חד מן מנינא לא אשתלים ההיא
בריאה, אבל עלת על כל העלות איהו בורא



הוא בורא בלי שתפות אחרת, שהוא אחד בלי שתף כלל, לא למעלה ולא למטה ולא באמצע ולא מכל צד כלל. אמר, ודאי כעת התגלה מה שלא נמסר לגלות אפלו מהלב לפה, וסוד זה צריך לכסות מכל אדם, שאין כל מח יכול לסבל את זה, אלא אלו שיודעים בסודות אלו שחכמתם עולה על כל הנביאים והחכמים.

אמר רבי אלעזר: אבא, הרי התגלתה א' בסוד עליון כשהסתלק עלת העלות באות י' ונשאר וי, אלא מה זה אוי? אמר לו: (א' העליונה) (יש א') למעלה מן א', שיש א' מהאותיות הגדולות, ויש א' מן האותיות הקטנות, ויש א' מן האותיות הבינוניות, הם אדם של בריאה, אדם של יצירה, אדם של עשיה, ועליהם נאמר כי גבה מעל גבה שמו, ויש שלשה עליונים עליהם בדרך אצילות, ועליהם נאמר וגבהים עליהם.

ואותם של בריאה הם לבושים לאותם של אצילות, וזהו אור לבוש עליון, ואותם עשרה מתלבשים בעשר, ואלו של אצילות אמרו לאותם של בריאה שמתלבשים בהם, נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, כל ספירה נתנה בו חלקו מבפנים ומבחוץ, ואם חסרה אחת מעשר ספירות שלא היתה נותנת בו חלקה, לא היה משתלם בנינו של אדם, ובזמן שחטא אדם, כל ספירה וספירה נטלה חלקה ממנו, ונשאר אין, וסוד הדבר - ומותר האדם מן הבהמה אין, ומשום זה אמרו בעלי המשנה, ואדם ביקר כל ילין נמשל בבהמות נדמו. אדם שהיה לן בכבוד שלמעלה ולא שמר אותו, נמשל בבהמות הדמות שלו, שהן חיות

בלא שותפו אחרא דאיהו חד בלא שותפא כלל לא לעילא ולא לתתא ולא באמצעיתא ולא מכל סטרא כלל, אמר ודאי כען אתגליא מה דלא אתמסר לגלגא אפילו מלבא לפומא, ורזא דא צריך לאתפסא מכל בר נש, דלאו כל מוחא יכול למסבל האי, אלא אלין דיידעין ברזין, אלין דחכמתא דלהון סליק על כל נביאא וחכמיא.

אמר רבי אלעזר אבא, הא אתגליא א' ברזא עלאה כד אסתלק עלת העלות באות י' ואשתאר וי אלא מאי אוי, אמר ליה (א' עלאה) (נ"א אית א') לעילא מן א', דאית א' מאתון רברכן, ואית א' מאתון זוטון, ואית א' מאתון בינוניים, אינון אדם דבריאה אדם דיצירה אדם דעשיה, ועליהו אתמר (קהלת ה) כי גבוה מעל גבוה שומר, ואית תלת עלאין עליהו בארץ אצילות, ועליהם אתמר וגבהים עליהם.

ואינון דבריאה אינון לבושין לאינון דאצילות, והאי איהו אור לבוש עליון, ואינון עשר מתלבשין בעשר, ואלין דאצילות אמרו לאינון דבריאה דמתלבשין בהון, (בראשית א כו) נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, כל ספירה יהיב ביה חולקיה מלגאו ומלבר, ואם חסר חד מעשר ספירן דלא הוה יהיב ביה חולקיה לא הוה אשתלים בניינא דאדם, ובזמנא דחב אדם כל ספירה וספירה נטיל חולקיה מניה ואשתאר אין, ורזא דמלה (קהלת ג יט) ומותר האדם מן הבהמה אין, ובגין דא אמרו מארי מתניתין (תהלים מט יג) ואדם ביקר כל ילין נמשל בבהמות נדמו, אדם דהוה לן ביקר דלעילא ולא נטיר ליה, נמשל בבהמות דמות דיליה, דאינון חיות הקדש,